ANUL VI. — No. 1447

EDIȚIA A DOUA

MERCURI 24 FEBRUARIE 1893

Adevĕrul

Să te ferești Române! de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

ADMINISTRAȚIA
No. 16, — STRADA ACADEMIEĬ, — No. 16

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
No. 16, — STRADA ACADEMIEĬ, — No. 16

București, 23 Februarie 1893.

Fondul celor 10 milioane

Ca o mică compensare a marilor sacrificiĭ făcute de vechea Capitală a Moldoveĭ cu strămutarea reședințeĭ la Bucureștĭ, Adunarea Constituantă din 1866, a votat comuneĭ Iașĭ *10 milioane de leĭ vechĭ.*

Camerele de la 1880 și 1882 aŭ lichidat această sumă, cedând comuneĭ Iașĭ un numĕr de moșiĭ în împrejurimile sale, maĭ multe ecarete, locurĭ virane și viĭ, cu îndatorire ca din venitul lor să se dea o desvoltare maĭ mare școaleĭ comunale de meseriĭ și să se aducă apă în oraș, iar din ceea ce va rĕmânea să se facă și alte înbunătățirĭ. Prin aceleașĭ legĭ comuna maĭ era obligată să vêndă moșiile cedate la miciĭ cultivatorĭ de pămênt din jurul Iașilor și la meseriașiĭ românĭ din Iașĭ.

Ce se întîmplă însă?

Șase anĭ moșiile nu sunt scoase în vênzare la miciĭ cultivatorĭ, ci sunt arendate saŭ căutate în regie. In anul 1888, junimiștiĭ vin la comună. Eĭ caută să resolve cestiunea și cam în pripă votează în acest scop un regulament, aprobat și de ministrul de interne. Când însă să pue regulamentul în aplicare,—cu neputință. Clauzele ce cuprindea eraŭ prea grele pentru cumpĕrătorĭ. Eĭ trebueaŭ să plătească, *odată cu prima rată, plata cheltuelelor de ridicare a planurilor și de punere în stăpînire a cumpĕrătorilor de loturĭ.* Aceste cheltuele eraŭ ele singure de *240 de leĭ.* Și care locuitor, orĭ care meseriaș putea să scoată și să plătească această sumă?!

Regulamentul nu s'a putut deci aduce la îndeplinire. Atuncĭ s'a introdus o modificare în disposițiunile sale și anume ca cheltuelele de ridicare a planurilor și de punere în stăpânire a cumpĕrătorilor de loturĭ să nu se facă odată cu prima rată, *ci în timp de un an*, adecă odată cu plata ratelor pentru pămênt în cele dintâiŭ patru trimestre. Modificarea s'a aprobat; cu toate aceste cumpĕrătorĭ nu s'aŭ găsit, de oare-ce cu toată modificarea, ratele celor patru trimestre de la început rĕmâneaŭ destul de marĭ pentru mijloacele restrînse ale locuitorilor.

Fața cu aceste resultate negative ale regulamentuluĭ comunal din 1888, modificat in anul 1891, D. V. Pogor, primarul Iașilor, a intervenit pe lângă guvern ca să vîndă Statuluĭ moșiile de care e vorba.

Guvernul s'a învoit să le cumpere cu prețul de **6.500.000 de lei**, preț pe care consiliul comunal de Iașĭ l'a primit în ședința sa de la 12 Februarie a. c. — și D. L. Catargiu a prezentat deja de câte-va zile la Cameră următorul proect de lege:

Art. 1. Se autorisă comuna urbană Iașĭ de a vinde și Statul de a cumpĕra toate moșiile și pădurile venite in proprietatea comuneĭ, in puterea legilor din 13 Aprilie 1880 și 17 Martie 1882, cu prețul de 6.500.000 leĭ.

Art. 2. La intrarea în stăpânire a moșiilor sus menționate Statul va plăti integral prețul de 6.500.000 leĭ în rentă amortibilă 5% și socotita al pari.

Comuna va avea facultatea de a vinde titlurile de rentă treptat cu trebuințele ce va avea să satisfacă, conform art. următor.

Art. 3 Din prețul de 6.500 000 leĭ comuna este autorisată a face cheltuelele necesariĭ pentru aducerea apeĭ în oraș, pentru construirea unuĭ abatoriŭ și localurĭ de școlĭ, pentru facere de canale și alte îmbunătățirĭ esențiale.

Art. 4 Legile din 13 Aprilie 1880 și din 17 Martie 1882 sunt și rĕmân abrogate.

Spiritul de imparțialitate pe care tot deauna l'am arĕtat când a fost vorba de interesele publice, ne face să aprobăm din toată inima atât pe guvern, cât și consiliul comunal de Iașĭ și maĭ cu seamă pe D. V. Pogor, pentru soluțiunea ce aŭ dat aceste cestiunĭ. Cu regulamentul comunal nu s'ar fi ajuns nicĭ în 30 de anĭ să se vîndă moșiile în loturĭ la locuitorĭ; pe când Statul va ajunge maĭ lesne la un rezultat, de oare ce are un serviciŭ special pentru asemenea vînzărĭ.

Rĕmân însă câte-va cestiunĭ de lămurit: Statul scoate-va el în vênzare acele moșiĭ și le va vinde aceloraș locuitorĭ pe carĭ îĭ vizaŭ legile din 1880 și 1882? Cu ce preț se vor vinde loturile? cu acel fixat de comună? saŭ cu acel pe care Statul îl va fixa? Și, in acest din urmă caz, ce se face cu ceĭ câțĭ-va locuitorĭ carĭ aŭ cumpĕrat deja loturĭ de la comună? Se consideră vênzarea ca bine-făcută? urmează eĭ să plătească ratele ce maĭ aŭ de plătit către Stat? saŭ li se restitue de către comună ratele deja plătite și pe care ea le-a încasat în virtutea amintituluĭ regulament? — Sunt cestiunĭ de detaliŭ, cu toate aceste foarte importante pentru a fi lămurite cu ocazia discutăreĭ și votăreĭ proectuluĭ de lege în cestiune.

Un lucru maĭ voim să relevăm. După legile din 1880 și 1882 veniturile celor 10 milioane urmaŭ să se cheltuiască: întâiŭ pentru școala de meseriĭ, al doilea pentru aducerea apeĭ în oraș și apoĭ pentru alte înbunătățirĭ. In proiectul presentat de D. Lascar Catargiu *nu se maĭ pomenește nimic de școala de meseriĭ.* Această școală decĭ se va desființa. Desființarea eĭ stă, de sigur, în legătură și cu școala profesională, care se va înființa la Iașĭ, după legea D-luĭ Carp. Dar chiar afară de asta, ea nu e o mĕsură rea. Rezultatele date de școala comunală de meseriĭ din Iașĭ nu sunt de loc în proporție dreaptă cu sacrificiele ce s'aŭ făcut pentru întreținerea eĭ, — poate și din cauza că acea școală n'a fost nicĭ o dată condusă de oamenĭ competențĭ. In cele din urmă comuna cheltuia *120.000 de leĭ* pe an, — și de 23 de anĭ de când există s'aŭ cheltuit peste *două milioane de leĭ*, fără ca în schimb să fi scos *douĭ* meseriașĭ carĭ să se ție de meseria lor.

Desființarea uneĭ asemenea școlĭ nu e decĭ vre-o mare pagubă.

Ioan N. Roman.

TELEGRAME

ST. PETERSBURG, 21 Februarie.—Monitorul publică un comunicat oficial zicând că guvernul imperial a avut de maĭ multe orĭ ocaziunea să-șĭ arăte avizul asupra revoluțiunilor ce se produc în Bulgaria și asupra principiilor de care se inspiră guvernul din Sofia de la venirea la putere a prințuluĭ Ferdinand. Guvernațiĭ din Sofia aŭ acum intențiunea să convoace Sobranie, pentru modificarea articoluluĭ 38 din Constituțiunea de la Tirnova și să aducă ast-fel o atingere religiuniĭ țĕriĭ. Guvernul imperial, cu toate că e călăuzit de principiul de neintervențiune în afacerile interioare principatuluĭ, nu poate însă să remâie spectator mut înaintea acesteĭ încercărĭ, care întâlnește opozițiunea energică a populațiuniĭ bulgare.

Comunicatul sfîrșește ast-fel: „Guvernul imperial îșĭ exprimă sincerile sale dorințe pentru ca sentimentele ce se manifestă în clerul și printre patrioțiĭ din Bulgaria, să fie un avertisment pentru toțĭ bulgariĭ fără destincțiune de partid și să depărteze pericolul ce amenință pe orĭ-ce popor, care se leapădă de sfintele tradițiunĭ de maĭ multe secole. Guvernul imperial e convins că revoluțiunea proiectată în viața intelectuală și politică a principatuluĭ nu va da rezultate favorabile și că ea va avea consecințe triste pentru viitor, pentru că ea va aduce conflicte interioare și adâncĭ neînțelegerĭ din punctul de vedere moral.

INSTANTANEE

Grigore Goilav

Mijlociŭ de stat, tip oriental, brun de tot. Exterior negligent, la care nu ține de loc. Pălărie moale de pâslă neagră, makferlan cu pelerină tot negru, de această culoare fiind tot, ce pune pe dânsul. De fel din Botoșanĭ, unde abea acum 2 anĭ s'a aruncat în politica militantă, punându-șĭ, ca guvernamental, candidatura la al 2-lea colegiŭ de deputațĭ, când a căzut *după toate regulele arteĭ*, grație a 2—3 voturĭ a unor tinerĭ studențĭ, cu carĭ cu toate astea azĭ e bun prieten.

Acum represintă în Senat, tot ca guvernamental, de nuanță pur catargistă, tot al 2-lea colegiŭ, dar de Suceava.

Crez politic nu are. E catargist din simpatie, conservator fiind-că *are*, liberal ca cugetare și socialist ca ideal politico-social, deși e mare proprietar. Un fel de *eŭ* dublu, cum a dovedit'o maĭ zilele trecute la Senat, când, vorbind în chestia tocmelelor agricole, a spus, că ar fi fericit să vadă realisându-se idealul socialismuluĭ, dar că momentan e silit să'l combată !?!?..

Crescut în spiritul german, teoretico-speculativ și de aci natură meditativă. Ar fi bun poate într'o societate științifico literară. Adept al filosofieĭ luĭ Schopenhauer, deși nu e junimist. Aquarellist, ziarist și musicant—în toate *dilletant.* Om cult și mult voiajat. Fuge de sgomot ca dracu de tămâe, de aceea preferă maturul corp, și bine-cuvintează astă-zĭ pe ceĭ ce nu l'aŭ votat la prima candidatură, căcĭ zice el, *la Cameră-ĭ prea mare gălăgie!*

Semne particulare: 1) Vecînic cu broșurĭ și hârtiĭ în mâinĭ și buzunare, pe carĭ D-zeŭ știe dacă le citește orĭ ba și 2) nu se preumblă pe stradă, de cât când e vremea cea maĭ urâtă și pe unde noroiul e maĭ mare.

Ao

Servitorii Ofițerilor

Sclavia la noĭ în țară s'a abolit maĭ întâiŭ de către Domnitorul Știrbey, și, maĭ tĕrziŭ, desființându-se privilegiile, scutirile și monopolurile de clasă, a devenit un fapt înplinit emancipându-se toțĭ robiĭ.

A rĕmas însă în armată o sclavie deghizată, supranumită servitorie ofițerească, fără vre-o lege.

Printr'un reglement militar, se acordă dreptul ca ofițeriĭ și asimilațiĭ acestora, după gradul lor, să aibă unul, doi, treĭ și patru soldațĭ servitorĭ, dispunênd de aceștia uniĭ dintre ofițerĭ și familiile lor ca de niște sclavĭ, pentru motivul că li se dă acestora de către ofițerĭ în schimbul serviciuluĭ lor 15 banĭ pe zi.

Nu descrim serviciul ce fac ca servitorĭ acești nenorocițĭ soldațĭ, fiind cunoscut că numaĭ serviciul de soldat al țĕriĭ nu fac.

Se știe că nu un soldat fără inteligență se alege pentru a se numi servitor, și pentru ca ofițeriĭ să poată avea pe soldat întregul timp al serviciuluĭ sĕŭ, pe uniĭ chiar de la încorporarea lor, îĭ iaŭ în așa condițiune, de unde trec, fără nicĭ o noțiune de cunoștința militară a soldaților din rêndurĭ cu clasa contigentuluĭ lor, în congediurĭ nelimitate saŭ în rezervă. Și cum în armată se numĕră pe fie care an cam la 5000 de soldațĭ servitorĭ, la convocarea rezervelor ca să îndoaiscă efectivele budgetare de pace pentru manevrele marĭ, aceștĭ servitorĭ, carĭ nu aŭ nicĭ o idee cum se descarcă o pușcă, și nicĭ ocaziune ca să asiste la vre-o ședință cel puțin de tragere în țintă, sunt incapabilĭ ca să ia loc în rêndurile soldaților cu ceĭ l'alțĭ rezerviștĭ, lipsindu-le cu desăvêrșire noțiunile chiar ale cunoștințeĭ soldatuluĭ.

Este în genere cunoscut, că în luptele de astă-zi, se cere o mare desvoltare individuală; soldatul trebuie să aibă o perfectă cunoștință de a se servi cu o armă atât de puternică ca aceia pe care o are, și a fi instruit pentru luptele atât de zi cât și de noapte; gloatele, în care până astăzĭ intraŭ și soldațĭ ne satisfăcător instruițĭ, sunt condamnate.

Pe soldatul servitor nu-l desvoltăm, de cât ca să cunoască bucătăria ofițeruluĭ, rîndășia, să aibă aspectul unuĭ bun vizitiŭ, lucru pentru care i-se rad chiar și mustățile, cum s'a vĕzut la trăsura unuĭ oare care colonel din reg. de călărașĭ din Buzĕŭ; a legăna și a dădăci bine copiĭ, și în fine a se ține de coadele rochiilor unor dame ce-șĭ fac o fanfaronadă cu aceștĭ servitorĭ.

Se credea că dispoziția D-luĭ ministru Jack Lahovary de a plăti acest serviciŭ ofițerilor, întocmaĭ cum s'a plătit la noĭ pentru sclaviĭ emancipațĭ, ar fi un fapt împlinit; însă se vede că a fost numaĭ, ca să se plătească ofițerilor celor marĭ cu dreptul la maĭ mulțĭ servitorĭ, pentru ca totușĭ să le rĕmână câte unul saŭ douĭ.

Ni se va zice de către ofițeriĭ de trupă că, ar fi de mare utilitate pentru armată ca să se interzică acest drept de a avea servitorĭ, ofițerilor asimilațĭ, ca uniĭ ce nu sunt în contact cu soldatul, și care neștiind să'l aprecieze, îl lasă a fi maltratat. Acest drept să'l aibă numaĭ D-lor, ca uniĭ ce sunt ofițerĭ instructorĭ aĭ soldatuluĭ, și combatanțĭ cu dênsul; și pentru motivul că în rĕzboiŭ nu i-ar putea urma un individ, servitor plătit. Răspundem:

In rĕzboiŭ lucrurile se petrec cu totul alt-fel de cât în timp de pace; acolo ofițerul dispune de orĭ-ce soldat din unitatea sa, ca de confratele sĕŭ, și soldatul care face oare-care serviciŭ ofițeruluĭ, când nu este în acțiune, combate și moare alăturĭ cu ofițerul; acolo nu sunt și nu poate fi alt-fel de cât că motivul de a avea ofițerul de trupă soldat servitor, preparat în timp de pace, pentru rĕzboiŭ, dispare, ca și acela când ni s'ar obiecta relativ la îngrijirea bagajelor ofițereștĭ, fiind regulat și destinat acest serviciŭ, care nu se împlinește de către servitorĭ.

In interesul dar al armateĭ se cere imperios desființarea acesteĭ deghizate sclaviĭ, numită servitorie ofițerească.

Să li se acorde numaĭ ofițerilor de trupă de orĭ-ce grad să aibă un singur soldat fruntaș saŭ caporal ordonanță de 24 ore, și aceasta maĭ mult în scopul ca să familiarizeze pe soldat ca să cunoască pe ofițeriĭ comandanțĭ aĭ diferitelor unitățĭ, și afară din cazarmă.

Cât pentru îngrijirea cailor ofițerilor de toate armele, aceasta se va face de către soldațiĭ trupelor călărĭ din garnizoanele respective.

Argus

Un noŭ adept al luĭ Take

Cea ce caracterizează pe o bună parte din tînĕra noastră generație, este fără îndoială, inconsequența cea maĭ absolută, fie ca viața politică, fie ca viața privată. Și când zicem inconsequență, înțelegem lipsa de convingerĭ, superficialitatea, dorința parveniriĭ, neputința de a se putea fixa asupra unor ideĭ, asupra unor teoriĭ, etc. Numaĭ vorbim de slăbiciunea caracterelor, căcĭ ea trece cu mult din domeniul politiceĭ.

Un ast-fel de tinĕr este și D. Mișu N. Săulescu deputat de Craiova, noul adept a luĭ Take Ionescu. Auzițĭ Take Ionescu cu adepțĭ, aceasta e o culme! Inchipuiți-vĕ un om ca Take Ionescu, care, a făcut cele maĭ nepermise tumbe politice ca să ajungă ministru; Take Ionescu, care, afară de talentul sĕŭ de cuvînt nu are în capul sĕŭ de cât haos și superficialitate; Take Ionescu care, cum a zis cu drept cuvînt D. Gh. Palade la Orfeŭ, este o slugă a lahovariștilor luată cu contract, el să captiveze pe un tînĕr ca D. M. N. Săulescu, care nu e lipsit de valoare.

Dacă însă ne raportăm la trecutul politic al D-luĭ Săulescu, atuncĭ ne explicăm pentru ce D-sa a ajuns azĭ așa de rĕŭ, de a fi până și adeptul luĭ Take Ionescu.

D. M. Săulescu l'am vĕzut apărând maĭ întâiŭ ca socialist, apoĭ în Camera de la 1888 ca partizan al D-luĭ Panu, fiind raportorul proectuluĭ minorităței la legea vînzăreĭ bunurilor Statuluĭ. De la această situație face o săritură și-l găsim căzut într'un extaz ridicol față de prințul Ferdinand, care de abea venise în țară. Azĭ îl găsim deputat conservator și colaborator la ziarul polițienesc *Timpul.*

Dar, care nu ne fu mirarea când, maĭ dĕunăzĭ, am avut prilej să ascultăm la Ateneŭ pe conservatorul M. N. Săulescu debitând teoriĭ socialiste, ca cel maĭ convins socialist. Am recunoscut atuncĭ pe Mișu Săulescu cel *veritabil*!... Nu sunt de atuncĭ nicĭ 30 zile și D. M. N. Săulescu prezintă CamereĭX raportul sĕŭ relativ la proectul învĕțămîntuluĭ primar elaborat de Take Ionescu.

Cu acest raport, D. M. N. Săulescu se arată de fapt adept a luĭ Take Ionescu.

Ce este în realitate acest raport? Este o înșirare superficială de date, culese de prin statisticele publicate până acum, asupra frecuentăreĭ școalelor rurale și urbane, cu comparațiĭ cu statele din centrul Europeĭ. Apoĭ în colo se face apologia proiectuluĭ Take Ionescu.

Insă proiectul luĭ Take Ionescu este o operă reacționară și nepatriotică. Este reacționară, căcĭ proiectul sĕŭ nu poate face ca învĕțămîntul să devie o realitate pentru țăranĭ. Și nu poate, din cauza lipselor de măsurĭ pentru obligativitate, din cauza că nu realizează construcțiile școlare, din cauză că mărginește școlile numaĭ la comune, lăsând majoritatea cătunelor lipsite de școlĭ, în fine din cauză că nu subvine la mizeria copiilor de țăran.

Este nepatriotică opera luĭ Take Ionescu din cauză că sapă un abis între școala sătească și orășenească; și fiind-că nu asigura soarta învĕțătorilor.

Eĭ bine, D. M. N. Săulescu în raportul sĕŭ trece cu o mare superficialitate asupra acestor chestiĭ grave numaĭ ca să ajungă la concluzia că, legea luĭ Take Ionescu, este fără pereche!

Apoĭ să ne erte D. Săulescu cu democratismul sĕŭ! Când țiĭ conferințe la Ateneŭ și vorbeștĭ despre proletariat și te declarĭ pentru teoriĭ socialiste, atuncĭ nu-țĭ este permis să susțiĭ o operă reacționară, rea, și pentru care maĭ la urmă nicĭ Take Ionescu nu-ĭ responsabil, căcĭ Lahovary i-a impus-o. Am fi înțeles ca orĭ cine să se facă raportorul legeĭ, dar numaĭ pe D. Săulescu, nu.

Și ca să ilustrăm încă odată caracterul strimt și reacționar al legeĭ, n'avem de cât să cităm un pasaj din raportul D-luĭ Săulescu și să vedem cu câtă nevinovăție vorbește de clădirea localurilor școlare.

Proiectul de lege organizează, sub controlul și tutela Statuluĭ, felul de a se construi cât maĭ în grabă de județe și comune toate localurile necesare și armează cu puterĭ îndestulătoare guvernul pentru a sili, la nevoie, administrațiile locale să execute legea, lucru ce după actualele legiuirĭ era imposibil.

Auzițĭ, comunele și județele să zidească școlĭ! Dar cum am spus și altă dată în acest ziar, și cum aŭ spus'o și profesoriĭ în memoriile lor, a da în sarcina comunelor și județelor construirea localurilor școlare, însemnează a nu avea nicĭ odată școale, din cauza lipseĭ de mijloace în care se găsesc comunele și județele.

D. M. N. Săulescu ca un socialist de Stat ar trebui să știe că maĭ în toate țĕrile școala este o instituție de Stat, ajutată de Stat. Numaĭ Statul este în stare să poate construi localurile școlare.

Dar unde D. Săulescu se arată în toată splendoarea sa de socialist este

când vorbeşte de institutori şi învĕţători. Ascultaţi-l:

Sistemul organizat de articolul 73 şi următorii din proiect garantează, pe de o parte, pe membrii corpului didactic ce îşi îndeplinesc conştiincios datoria; dar, pe de altă parte, *armează pe ministru cu destule mijloace coercitive, ca să nu mai aibă de aci înainte scuza unei neresponsabilităţi legale înaintea Parlamentului, cum dese-ori se întîmplă până acum.*

Va să zică, democratule D-n Săulescu, D-ta care lupţi contra mizeriei, a nesiguranţei zilei de mâine, D-ta vii şi justifici mĕsurile arbitrare din proiectul lui Take Ionescu, care, fac din bieţii institutori şi învĕţătorî spioni şi agenţi electorali? E de prisos ori ce comentarii.

Să scrii un raport de câte-va pagini, unde cu aer grav se vorbeşti despre puţina instrucţie în poporul nostru, să lamentezi această stare de lucruri, să-ţi dai aere de savant, şi în realitate să dovedeşti o reală nepricepere şi mai cu seamă, să treci cu o nepăsare culpabilă, asupra problemei învĕţămîntului primar, — nu este demn şi onorabil, Domnule Mişu Săulescu!

Ne mărginim la aceste câte-va observaţii.

Am voit să punem mai mult în relief caracterul nestatornic, inconsequent, uşurel al D-lui Săulescu. A fi democrat şi a-ţi călca convingerile şi a căuta să parvii ajungĕnd omul lui Take Ionescu este tot ce poate fi mai trist şi mai regretabil.

Ed. Diogheniđe.

POLITICA EXTERNA

Scrisoare din Franţa

Pe lângă geniul sĕŭ mare, Victor Hugo avea un mic talent, acela de desemnator. Mijlocul pe care îl întrebuinţa, era chiar foarte original. El făcea, la întâmplare, pete largi de cerneală pe o foaie albă, apoi armat de un capĕt de hârtie înfăşurată saŭ de o mică bucată de lemn, el aducea aceste pete la o formă oare-care, care dădea naştere, adesea ori, unui peisagiŭ de noapte mişcător, unui curios efect de umbră.

Mi se pare că deputaţii noştri sunt în parte elevii lui Victor Hugo. Deschizĕnd procesul corupţiunei, saŭ măcar, ne somând, de la început, guvernul de a conduce scurt şi coprinzător acest proces, ei aŭ făcut mari pete de cerneală, cărora în zadar acuma încearcă a le da o formă. Nici capetele de hârtie desfăşurată la tribună, nici fărâmiţele de hârtioare *„petits papiers“* rĕspândite prin ziare, nu ajung la această treabă.

Unora ca altora le lipseşte un lucru: francheţa. Fie-care voieşte să scape partidul sĕŭ, fără a 'şi da seamă că toate partidele aŭ fost mai mult saŭ mai puţin amestecate în această afacere deplorabilă şi că gheşeftarii, ori care o fi firma lor, nu aparţin nici unui partid.

Nu se poate hotărî a admite cu tărie acest adevĕr, baza nelipsită a unei republice: *oamenii nu sunt nimic, ideile sunt totul.* Singură, convenţiunea, marea întrunire revoluţionară, a îndrăsnit să pună în practică acest principiŭ... şi cât suntem de departe de convenţiune! In loc de mĕsuri energice, se recurge la nu ştiŭ ce fel de proiecte de legi ipocrite, restrângând libertatea presei şi recurgĕnd la o mie de artificii electorale.

Şi aceasta e bine ca logică: a fost cu neputinţă camera actuală să fi făcut alt ceva. In loc de a combate boulangismul, acum patru ani prin reforme democratice şi sociale cari l-ar fi redus la nimic cu cea mai mare uşurinţă din lume, l'aŭ combătut prin acte cari aveaŭ pretenţiunea de a fi energice şi care ar părea mai curênd ridicole, simple rezultate ale fricei ce aveaŭ D-nii deputaţi de a nu fi iar aleşi, iar Presa a perdut în fondurile secrete ale lui Constans, dreptul de a critica toate faptele comise în numele apărării Republicei. Eŭ pot să vorbesc cu mare libertate, eŭ care de la primele zile am luptat contra boulangismului, fără însă a voi să mĕ asociez cu vechile procedări ale imperiului, care se puneaŭ în joc contra generalului şi partidului sĕŭ. Noi am fost puţin numeroşi şi cât am fost luaţi în ris, cât eram trataţi de naivi! Din nenorocire camera actuală ne dă dreptate prea multă. In momentul alegerei sale, diviziunile s'aŭ şters ca şi programele. Pe toate afişele republicanilor nu se vedea de cât acest cuvênt *anti-boulangisti*!

Era bine, dar prea puţin. Radicalii inofensivi se desistaŭ în favoarea moderaţilor, cari nu se desistaŭ de loc în favoarea radicalilor. Alegerea odată isprăvită şi bulangiştii bătuţi se născu întrebarea: ce e de făcut? alegătorii înşelaţi de candidaţi nu votaseră nici un program. Parlamentul mergea fără cârmaciŭ, în voia apei. Şi merge aşa încă, dar eŭ tot cred că va ajunge la mal. Pretendenţii sunt prea ridicoli şi Republica a intrat cu prea mare putere în spiritul poporului pentru ca să i se întâmple cea mai mică primejdie. Şi trebue să fie într'adevĕr prea puternică Republica noastră, pentru a rezista la toate greşelile făcute în aceşti din urmă ani de la legile protecţioniste ale D-lui Meline până la intrigile D-nei Carnot cu Papa, trecĕnd prin măcelurile de la Fourmies şi condamnările de la Carmaux. Imi pare rĕŭ să amestec un nume de femee într'o luptă politică, dar fiind că această femee, eşind din rolul eĭ neutru, compromite Republica pe care soţul eĭ are sarcina de a o face să fie respectată, netemêndu-se de a face politică ea însăşi, şi destul de rea, n'are nici un drept a fi cruţată. N'are de cât să se ducă la biserică D-na Carnot şi să 'şi facă rugăciunele, aceasta este treaba eĭ, dar să schimbe Elyseul într'un altar al vaticanului, aceasta nu o putem admite. Era deja prea de ajuns că Elyseul tăcuse deja avansuri—şi care aŭ fost deunăzi reînoite de D. Cavaignac — monarhiştilor, cari, flămânzi de sarcini publice, se prefac că aderează la guvernul stabilit; era deja prea de ajuns cu mai mutările preşedintelui punĕnd potcapul cardinalilor; iată acuma scrisoarea surprinzĕtoare a lui Carnot către Leon XIII cu ocasiunea jubileului sĕŭ. Se pretinde că Jules Ferry, eşind din umbră pentru a lua preşidenţia Senatului, are mare şansă de a succeda, la Elyseu, nepotului organizatorului victoriei.

Cu atât mai bine! am combătut şi voiŭ combate în totdeauna pe Ferry, şi din toate puterile mele, dar cât va exista preşidenţia Republicei, prefer ca ea să fie reprezintată prin Ferry de cât prin D-na Carnot.

Cu toate aceste, îmi pare că prietenii lui Ferry se înşală prea mult, dacă se bucură mai nainte de succesul stăpânului lor. Ei uită că tocmai Camera viitoare se va întruni cu Senatul pentru alegerea preşidenţială. Şi trebue să se vază, înainte de a vorbi, ce va fi noua Cameră. Alegerile municipale ale anului trecut aŭ arĕtat că socialiştii aŭ înaintat într'un mod serios, şi alegerile parţiale o arată încă în toate zilele. Şi mai mult, radicalii, cărindu-se de nedibăciile lor trecute, renunţă la faimoasa concentraţiune din anul 1889, pentru a se întoarce spre socialişti.

Alegerea lui Ferry la preşedenţia Senatului, nu va contribui puţin la acest rezultat, şi s'ar putea ca la sfirşitul anului, să asistăm la acest desnodământ neprevĕzut: socialiştii mulţumind lui Ferry că a contribuit la victoria lor.

Raymond.

CESTIUNI ECONOMICE

Rolul Petroleului

în desvoltarea industrială a Romăniei

II

S'ar putea găsi însă unii cari să ne aducă întêmpinarea că am exagerat spunênd că petrolul e la noi în câtime, putem zice, nesfîrşită. Aceştia ne-ar scoate înainte teoria că petrolul fiind produs prin destilarea cărbunilor de pămînt (saŭ a materiilor animale şi vegetale îngropate la adâncime), din două una: ori trebue să avem la ce-va adâncime, şi fireşte în munţi aproape de suprafaţă pături de cărbuni de pămînt, pe care ar trebui să-i căutăm şi exploatăm fără a ne apuca noi întâiŭ de experienţe cu motorii încălziţi cu petrol;—ori nu-s cărbuni la adâncime şi deci nici petrol nu poate fi în mare câtime.

E de nevoe deci, pentru a convinge pe cetitorii acestei reviste că baza ce voim să dăm industrei româneşti nu e şubredă, să arĕtăm că teoria de care ar vorbi protivnicii noştri e acuma părăsită în ştiinţă şi ea pe temeiul cercetărilor făcute în regiunea Caucazului, în Italia, în Statele-Unite, în Galiţia, *şi la noi* este acuma o teorie pe care bazându-ne am zis că petrolul la noi se află în câtime nesfîrşită. Tot odată această teorie nouĕ a revoluţionat mijloacele de a cunoaşte unde trebue de săpat pentru a da cu siguranţă de petrol, bine înţeles dacă avem capitalurile trebuitoare.

Ne vom folosi pentru această parte a articolului nostru de discursul de recepţiune ţinut de răposatul Gr. Cobilcescu în şedinţa Academiei române la 20 Martie 1887.

In partea nordică a Moldovei se află petrol negru în valea Doamnei, ceea-ce dovedeşte că nici în partea nordică a Moldovei petrolul nu poate lipsi. In partea meridională a regiunei muntoase a Moldovei se află mai întâiŭ basenul Trotuşului în care D. Cobilcescu numĕră cinci linii de la S.—E. la N.—V. Gea mai apusană trece pe la Gomăneşti, a doua pe la Hîrja şi Vizantia, a treia pe la Tg.-Ocna şi Moineşti, a patra pe la Ţeţcani, Şolonţ şi apus de mon. Tazlăului, a cincia pe laturea stîngă a Tazlăului şi trece pe la Caşin, astă linie prelungită în sus trece pe la valea Doamnei de care s'a vorbit mai sus.

In Muntenia terenurile petrolifere sunt mai descoperite de cât în Moldova şi mult mai avute în petrol de cât cele din Galiţia. In Muntenia se află petrol în două feluri de terenuri, dar cele mai bogate exploatări sunt pe o zonă lată de la 10 la 15 kilometri, care se întinde din Putna până la Mehedinţi. In judeţul Buzeŭ se exploatează pe două linii ce trec pe la poalele Istriţei, dar mai sunt încă două: una pe la Mirluita şi alta pe aproape de Fioreşti. In judeţul Rimnicu-Sărat sunt două linii: una trece pe la Modreni şi Valea-Rea, iar a doua pe la Ţigoiŭ şi Găeşti. In basinul Prahovei sunt exploatate trei linii (dar mai sunt şi altele) ce merg de la apus spre răsărit: una trece pe la Păcureţi, a doua pe la Câmpina, a treia pe la Drăgăneasa şi Verbilăŭ. In Dâmboviţa se urmează zona petroliferă. Dar cea mai bogată din toată România pare a fi cea din Vâlcea. Acolo a constatat D. Cobilcescu patru linii: una trece pe la Păuceşti, a doua pe la sud de Titiriciŭ, a treia de-alungul drumului ce merge de la Stoeneşti, la Bogdăneşti şi a patra pe la Gheţeşti şi Pietrari (toate de la apus la răsărit). In toate locurile unde s'aŭ făcut săpături pentru a scoate petroleŭ nu s'a reuşit dacă păturile pămîntului eraŭ înclinate saŭ orizontale, ci numai dacă eraŭ încreţite şi anume nu s'a aflat petrol în vaile produse de acele încreţituri, ci pe culmi, saŭ pe văile săpate pe culmi mai apoi după formarea creţurilor. Astă regulă se observă în toată lumea. Mai mult sunt semne care ne arată în ce loc anume din acele de pe vîrfurile creţurilor e mai de aşteptat să dăm peste petrol: Ast-fel pe linia culmei creţurilor la locurile unde e petrolul cu siguranţă se află bulbucături ovale şi dacă săpăm în vîrful acestora dăm neapărat de petrol; acolo unde culmea creţurilor e despicată de a lungul să vĕd păturile răsfrânte ca de o explozie ce ar fi venit din jos din adâncime şi aceastā resfrângere e de asemenea dovadă că e petrol acolo. Une locuri aceste bucături în ele, cum e de pildă la Sud de Câmpina între Băicoi şi Cotoi, unde e un lac de 12 hectare. Izvorul de căpetenie ar trebui căutat în mijlocul acelui lac prin sfredelituri, fireşte după scurgerea lacului. Pe lângă aceste semne mai sunt şi altele, voiŭ aminti însă numai că adesea în locurile petrolifere sunt izvoare de ape sulfuroase, de sulfuri, bromuri şi ioduri felurite, ba şi bulgări de sulfur ori pulbere şi vine în straturile cu petrol. Apoi creţii terenurilor petrolifere sunt foarte îmbibaţi cu materii străine (vine de calcar, de gips).

Adesea se află şi sare împreună cu petrolul şi aşezată tot în aceleaşi locuri (în crăpăturile formate de alungul culmei creţilor la Dâmbu, la Ţinta, la Băicoi şi la Colibaşi şi se pare că şi dincolo de Olt) nu e formată ca altă sare, în lagune ce s'ar fi uscat, ci e venită din adîncul pămîntului sub formă gazoasă şi apoi solidificată în aceste crăpături.

Cu aceasta ne apropiem de teoria cea nouă care susţine că petrolul e format din combinarea cărbunelui (unit eu ferul carele cum se ştie alcătueşte la ori şi care adîncime a pămîntului) cu hidrogenul care se află şi el slobod la adîncime şi topit în liquid bogat în fer de acolo. Deci îndată ce se întâmplă tot din pricina apăsărei aburilor de apă şi a altor gazuri vre-o ruptură care să străbată adînc în pămînt pe linia acelei rupturi micşorându-se apăsarea se urcă în sus clorura de sodiu, hidrogen carbonat (saŭ elementele lor) şi se aşează în scorburile şi golurile ce întâlnesc, le umplu şi infiltrează şi rocile vecine şi anume greziurile şi conglomoratele 1). (Va urma).

1) Sunt două teorii faţă în faţă. După una erupţiunile vulcanice şi prin urmare şi producerea petrolului se datoreşte apei infiltrate în adâncime, care topeşte şi preface în lavă păturile adânci, iar din cauza fierbinţelei ajunge la unele adâncimi colosale de se disociază şi ast-fel dă hidrogen pentru formarea hidrogenului carbonat deci a petrolului. După alta cauza erupţiunilor de lavă şi de petrol ar fi gazurile care se află topite în fierul din care e alcătuit pămîntul în lăuntru şi care fier ar fi mai tot liquid. Chestia dacă e aşa saŭ aşa e prea grea pentru a o putea tracta aici în treacăt mai ales când ne grăbim să sfîrşim articolul nostru, al cărui scop e altul.

INFORMAŢIUNI

Se anunţă mereŭ o mulţime de vizite regale şi princiare pentru vară.

Acum se colportează ştirea despre o vizită ce ar face în cursul lunei Iunie Regele Alexandru al Serbiei curţii noastre regale.

Regele Alexandru va sta câteva zile în Sinaia în castelul D-lui Gr. Ghica împreună cu mamă sa, exregina Natalia.

In acelaşi timp vor sta în Sinaia Ducele şi Ducesa de Edimbourg cu fiicele lor şi cu principele Alfred de Englitera, precum şi Regele, principesa Maria şi principele Ferdinand.

—

Azi la 2 p. m. se va deschide sesiunea generală a Academiei Române.

Şedinţa va fi presidată de M. Sa Regele.

Intr'una din şedinţele viitoare se vor alege patru membrii noui în locul decedaţilor episcopi Melchisedec, G. Sion, Gr. Cobălcescu şi T. Cipariŭ.

Se vor decerne mai multe premii.

—

Casus belli

Aseară s'a discutat cu multă vivacitate prin unele cercuri politice comunicatul apărut în Monitorul Oficial *rusesc în privinţa revisuirei constituţiei bulgare.*

Acest comunicat energic este considerat ca un avertisment dat Bulgariei că dacă nu va renunţa la articolul, care dispune că membrii familiei domnitoare pot să îmbrăţişeze ori ce confesiune şi că confesiunea ortodoxă a Statului nu este obligatoare nici chiar pentru Domnitor,— atunci Rusia va interveni în afacerile interne ale Bulgariei.

O încăpăţînare a guvernului bulgar poate să fie considerată ca un casus belli *din partea Rusiei.*

* * *

Astăzi va fi un consiliŭ de miniştri sub preşedinţa Regelui şi probabil, că D. Al. Lahovary va fi însărcinat să adresese o notă guvernului bulgar, sfătuindu'l a renunţa la ori-ce mĕsură, care ar putea să surescite pe cei din Petersburg.

Situaţiunea este destul de gravă şi sunt temeri mari de intervenţia Rusiei în Bulgaria.

—

Din Folticeni ni se comunică logodna talentatului scriitor D. Artur Gorovei, directorul *Şezĕtoarei* cu D-ra Elena G. Văsescu. Trimetem felicitările noastre tinerilor, urându-le fericire.

—

In cele din urmă D. colonel Capşa, prefectul judeţului R. Sărat, a consimţit să primească postul de director general al penitenciarelor.

Am avut dreptate când ieri ne-am exprimat îndoiala asupra zgomotelor stăruitoare ce s'aŭ răspândit la ministerul de interne în privinţa numirei D-lui I. N. Iancovescu în această funcţiune.

—

Azi a sosit în Capitală, descinzĕnd la Hotelul de Franţa, Doctorul Buling din Reichenhall, special pentru boalele interne.

—

Studenţii şcoalei superioare de medicină veterinară vor scoate, cu începere de la finele acestei luni, o revistă sub direcţiunea unui comitet compus din D-nii V. D. Moldoveanu, A. Constantinescu, Stefănescu, Ţinţăreanu şi Ionescu.

Revista va purta numele de **Clinica Veterinară**.

—

E timpul să se pună odată capĕt sĕlbătăciilor poliţieneşti, care surescitează numai publicul în contra acestei instituţii destul de compromisă.

Ieri noapte, de pildă, subcomisarul secţiunei III, un bătăuş ordinar permutat de la secţia VI din chiar cauza deprinderilor sale sĕlbatice, a bătut fără nici un motiv serios pe bucătarul Anghel Nicolaŭ de la birtaşul Adam Dobre din piaţa mare.

FOIŢA ZIARULUI „ADEVĔRUL“

(62)

FORTUNÉ DU BOISGOBEY

Blana spânzuratului

(Urmare la Roja sângerată)

CAPITOLUL IV

— Imi veţi da voe să mĕ cam îndoesc; dacă l'aţi fi ghicit, am fi terminat repede întrevorbirea.

— Şi pentru ce, mĕ rog? Conversaţia D-tale mĕ interesează mult. De altminteri se poate foarte bine să fi ghicit despre ce e vorba şi să-mi rămână cu toate astea o mulţime de lămuriri şi informaţii să'ţi cer. Poftim! să te pun pe cale. In noaptea în care a fost asasinată Julia d'Orcival la balul de la Operă, D-ta şi cu amicul D-tale Saint-Galmier ocupaţi o lojă alăturea cu aceia în care s'a comis crima.

La această nouă lovitură, Simancas işi perdu cu totul cumpătul.

— Fără îndoială, îngână el, eram acolo... dar ce raport vedeţi D-v. intre aceea împrejurare şi secret.

— O sā'ţi spun. De acea crimă s'a acusat o fată a cărei inocenţă s'a recunoscut. Alaltăeri trebue să fi fost pusă în libertate iar ordonanţa de neurmărire nu va întârzia. Cu toate astea d'Orcival a fost omorîtă de cine-va... de o femee, negreşit, căci s'a dovedit că în loja ei nu primise de cât femei. Şi... mărturisesc bine raţionamentul meŭ, te rog... d'Orcivala fusese metresa amicului D-tale Golymine carele fusese, după cum o spuseşi mai adineaori, amantul D-nei de Barancos. Acel Golymine s'a spânzurat în casa Juliei cu câte-va zile înainte de balul de la Operă. El avea scrisori de la marchisa. Una e la D-ta după cât se pare.

E destul de natural de presupus că celelalte aŭ căzut în mâna Juliei d'Orcival, fie că Polonezul i le ar fi încredinţat, fie că ea le-o fi găsit la el după ce se omorîse. Tot atât de natural este de crezut că D-na de Barancos, înştiinţată de acest incident... mĕ urmezi, nu'i aşa?... de crezut, zic, că dênsa a riscat totul ca să i le îndărăt. Acum, te las să'mi chizi.

— Daţi-mi voie... toate astea nu dovedesc că...

— Că ţi-am ghicit secretul. Intr'adevĕr nu l'am ghicit; D-ta mi l'ai desvăluit.

— Cum asta?

— Ei! cum! mărturisindu-mi că ai proba unei corespondenţe dintre marchisă şi canalia D-tale de amic. Cu acest punct de plecare ce mi-ai procurat, fără nici o osteneală am descoperit că marchisa avea mare interes să se debaraseze de d'Orcivala şi că D-ta ştiai, că într'adevĕr s'a debarasat, fiind că ai fi vĕzut'o.

Şi cum Simancas, cu totul încurcat, tăcea agitându-se pe scaun, căpitanul reluă uitându-se drept la el:

— Vezi că sunt tot atât de tare cât şi D-ta şi c'aşi putea să mĕ lipsesc de lămuririle D-tale. Aide! convino c'am ajuns just.

— In zadar aşi conveni. Nişte conjecturi nu sunt fapte.

— Că numai D-ta şi acolitul D-tale. Saint-Galmier aţi fost martori ai faptului principal, sunt de acord; cu toate astea, şi eŭ am vĕzut ceva şi n'am nici un motiv de a'ţi spune astea, decât informaţiile ce posed. Am vĕzut pe D-na de Barancos intrând în lojă D-nei d'Orcival. Cu tot voalul sĕŭ de dantelă, am recunoscut'o perfect.

I-am vorbit, i-am dat braţul ca s'o protejez contra unor obraznici cari o luaŭ prea din scurt, şi am părăsit'o la intrarea culoarului la cinci-zeci de paşi de loja No. 27, loja în care a fost asasinată Julia. Nu ştiŭ mai departe, dar asta'î de ajuns, şi dac'aşi voi să merg să'mi povestesc aventura judecătorului de instrucţie, rugându'l să s'adreseze primarului lamuririle complimentare...

— Nu, veţi face asta! strigă Peruvianul,

— Nu, dacă'mi daĭ mie acele lămuriri.

Şi, într'adevĕr, aĭ face o mare greşală refusându-mi-le, acum, când am ajuns la punctul la care ne găsim.

— Dar, admiţând că le posed, v'aţi angaja, ca să vi le aşi da...

— Nu m'aş angaja cu nimic; nu'mi convine să mĕangajez, fiind-ca după ce aşi fi la discreţia mea, în timp ce eŭ nici odată n'aşi fi la a D-tale.

Trebue însă să ţi-aŭ aţi spus că nu'mi pasă de nimicurile şi că interesul de a merge de acord cu mine.

— Fie! zise Simancas, strâns cu uşa. Mĕ 'ncred în cuvântul D-tale. După ce'ţi voiŭ fi spus aceia ce ştiŭ, veĭ evalua D-ta însuţi preţul tăcerei mele.

De alt-fel, ştiŭ cu cine am a face, şi sunt sigur că nu mĕ voiŭ căi de a mĕ fi încrezut în D-ta.

Află deci că n'am vĕzut, dar c'am auzit tot ce s'a petrecut în lojă. Am recunoscut vocea marchisei, şi, ceva mai mult, Julia, în timpul discuţiei ce se angajase între ele, i-a zis de mai multe ori pe nume. Discuţia a fost vie şi era vorba de nişte scrisori adresate contelui de către D-na de Barancos. Numele lui Golymine a fost de asemenea pronunţat.. şi des. Nu distingeam toate vorbele, dar puteam cu toate astea să urmărim intru cât-va conversaţia. In sfîrşit, scrisorile aŭ fost înapoiate şi marchisa a eşit din lojă.

— Cum! asta'î tot?

— A eşit, dar după un minut a intrat iară. Fără îndoială că'şi luase de seamă. Ea işi zisese că d'Orcivala a putut să'î oprească vre-o scrisoare şi c'ar fi foarte prudent s'o împiedice de mai vorbi vre odată. Atunci, scena a fost foarte scurtă. D-na d'Orcival a zis: Cum! Doamnă, iar D-ta? Mărchisa în loc să rĕspundă, a lovit'o cu acel pumnal-evantail pe care obicinuit îl ţinea, negreşit, pe ascuns, fusese vorba de el în timpul întrevorbirei. Am auzit un ţipăt înăbuşit, două, trei gemete, apoi nimic alt de cât zgomotul uşei deschisă şi închisă apoi repede.

(Va urma).

Bietul om a stat mai bine de zece ore închis la secţie şi purtat mereŭ în bătăi de acest subcomisar.

D-nii corespondenţi ai *Adevĕrului*, sunt rugaţi a ne înştiinţa din vreme de numĕrul exemplarelor ce le trebue din *Adevĕrul ilustrat*. ce va apare Dumineca viitoare.

Primul numĕr al *Adevĕrului ilustrat* este cu desăvêrşire epuizat, cererile venite în urmă fiind mai mari de cât tiragiul — de altmintrelea destul de mare — ce fusese prevĕzut.

ŞTIRI TELEGRAFICE

PARIS, 22 Februarie.—Hârtiile lui Arton, confiscate în Bucureşti, vor fi remise mâine judecătorului de instrucţie.

PARIS, 22 Februarie.—Senatul a adoptat o propunere care agravează penalităţile asupra martorilor cari ascund o parte din adevĕr înaintea judelui de instrucţie. Această propunere a fost provocată de depunerile incomplecte ale martorilor în afacerea Panama.

NUVELELE NOASTRE

Un accident regretabil

Era o zi plăcută.

Soarele îşi trimetea din când în când, de sub nourii fugari, razele sale arzĕtoare, iar trenul în care călătoream înainta cu fuga lui nebună printre lanurile de grâŭ şi coloanele înalte de porumb.

Obosit de lunga călătorie, priveam câte odată pe fereastra vagonului la jocurile nebunatice ale câte unui ciocârlan, care, ciripind, se lăsa ca fulgerul la pămînt de unde iarăşi în cercuri, cercuri se înălţa perzêndu-se în zarea nemărginită.

Mĕ retrăsei de la fereastră căci soarele devenise nesuferit şi cu gândul de a adormi, lăsaiŭ capul pe o rezĕmătoare.

Când de odată, fluerul locomotivei ne anunţă apropierea de o staţie. Es pe platforma vagonului şi putuiŭ să cetesc din depărtare *Valea-Călugărească*.

Trenul îşi micşurează viteaza şi în curênd ne oprim la peron, unde un taraf de lăutari înconjuraţi de o lae de ţigani, ne întîmpinară cu strigăte şi chiote ce te asurzeaŭ.

Eram în nedumerire, curios de a şti ce însemnează această zarvură, mĕ adresaiŭ unui om ce sta rezĕmat de un felinar, şi aflai numai de cât căjera o nuntă dintr'un sat din apropiere şt care venise pentru a pleca la Ploeşti.

Cu chiŭ, cu vai, mirii şi cu rudele mai de aproape precum şi taraful de lăutari, se aşezară într'un vagon de clasa III-a.

Insă spre marea lor bucurie soseşte şi vornicul călare pe un măgar a cărui cap era împodobit cu fel de fel de batiste înpestriţate, şi cu mult aşteptata ploscă în mână. Era un ţigan înalt şi cu o barbă respectabilă.

Descălecă numai de cât, şi transportat de bucuria ce se citea pe feţele celorlalţi nuntaşi, legă măgarul de tamponul vagonului din urmă şi se repede în vagon pentru a-şi exercita înalta misiune ce-i era încredinţată.

Ca prin farmec plosca sbura din mână în mână şi veselia era de nedescris.

Apropiindu-se însă timpul de plecare, vornicul şi cu mai mulţi nuntaşi ce veniseră ca să-i petreacă până la staţie, se deteră jos din vagon.

Clopotul sună trei, locomotiva fluera şi trenul se pune în mişcare.

Coardele încep să sune, ciocanele scapără pe ţambal, chiote şi strigăte însoţite de aruncături de pălării şi căciuli umple aerul, era semnul despărţirei.

Insă printre toate acestea se putea distinge şi sbieretul măgarului, care fiind uitat acolo, prin punerea trenului în mişcare era tîrît fără voe printre şini, isbindu-se de macaze şi înpedecându-se de traverse.

Când vornicul prinse de veste, trenul eşise deja din staţie şi în marea lui disperare începu să strigă de-i lua gura.

— Maşinarule!

— U!! mo!!! maşinarule, mĕ!!!

— Opreşte maşina mĕ!!!

Dar maşinarul ne dispunênd de timp, rĕmase surd la strigătele bietului ţigan.

Atunci vornicul, vĕzênd firea neînduplecată a maşinarului începu să-l blesteme

— Oropsitule!

— Fugitule de miliţie!!

Ţ'ai lăsat nevasta şi copchii în ţara nemţească şi ai venit aci să te pricopseşti!

— Şoşoi în casa şi burta ta!

— Anaftima să fii şi plaftura să s'aleagă de ciolanele tale!!!

La un chilometru de la eşirea din staţie, măgarul zăcea mort.

Iar trenul, cu o bucată de frânghie remasă din căpăstrul măgarului înainta cu fuga lui nebună, printre lanurile de grâŭ şi coloanele înalte de porumb.

M.

DIFERITE STIRI

DIN ŢARA

Temperatura: Observaţiunea casei **A. Menu et C-nie**, opticiani, Calea Victoriei 83, pe ziua de 23 Februarie *1893*.

Miezul nopţii	+ 2.4
7 ore dimineaţa	+ 4.2
Amiazi	+ 7
Inălţimea barometrică	758

Starea cerului: noros.

*

Ni se comunică din Piteşti următoarea ştire destul de gravă asupra căreia atragem atenţiunea D-lui ministru de justiţie

In ziua de 19 cor., servitoarea D-lui Argeşenescu, comerciant din acest oraş, avênd oare care neînţelegeri cu stăpîna sa, aceasta din urmă a trimis'o la poliţie, unde fiind grav bătută de către poliţaiŭ şi comandantul de gardişti Iliescu, a doua zi servitoarea a murit.

Spăimântaţi de crima făptuită, ucigaşii aŭ stăruit pe lîngă medicul primar ca în raport să declare că servitoarea s'ar fi otrăvit cu chibrituri.

Unul dintra ucigaşi, Iliescu, a mai fost condamnat prin sentinţa tribunalului de Argeş pentru omor şi cu toate acestea continuă a fi în slujbă

Cerem autorităţilor o nouă cercetare asupra cauzelor morţei servitoarei spre a se dovedi omorul făptuit de ucigaşii din poliţia de Piteşti.

Am cerut amănunte din localitate pentru a reveni.

*

Eri s'a presintat în redacţiunea noastră lucrătorul Gheorghe Dimitru, domiciliat strada Sirenei, 32 şi ne-a declarat următoarele:

Zilele trecute murindu-i soţia s'a dus la Popa Take de la biserica Spirea şi l'a rugat să vină să slujească moarta spre a o putea îngropa. Popa Take însă, crezênd, se vede, că şi slujba preoţească e tot ca cea de bătăuş în timp de alegeri, a declarat că nu merge cu moarta dacă nu i-se plăteşte *înainte* şi să i-se ia trăsură spre a merge la cimitir.

In urma intervenţiei mai multor mahalagii, Popa Take abea s'a îndurat a nu primi plata înainte, însă în urmă a pretins nenorocitului lucrător 18 lei pentru slujba făcută, adică câte 6 lei la trei preoţi, de şi lucrătorul ceruse să slujeasca un preot numai, plus plata dascălilor, a cântăreţilor şi a clopotelor.

Bietul lucrător, care sfîrşise cu totul paralele cu cheltuiala înmormîntărei şi cu boala femeei, a trebuit să se împrumute pe la vecini spre a plăti acestui nesăţios slujitor, care abea cu mari greutăţi şi după o tîrguială ca în gura Oborului a consimţit a primi 15 lei în loc de 18 lei, —şi aceasta după ce mai întâiŭ a insultat pe nenorocitul soţ care era în deajuns amărît de perderea femeei.

Aducênd aceste fapte la cunostinţa Mitropolitului Primat, ar fi de dorit ca acest preot mai bine să fie lăsat să-şi esercite meseria de bătăuşi saŭ samsar, însă să lase biserica în sarcina altor slujitori mai omenoşi şi mai puţin pretenţioşi, căci altfel religiunea în loc să prindă rădăcini în inimile oamenilor, ea se deslipeşte din ce în ce mai mult din causa purtărei revoltătoare a unor asemenea slujitori cari cumpromit atât biserica cât şi întregul nostru cler.

*

La examenul I de licenţă de la facultate aŭ reuşit D-nii: I. Lascu, Ionescu Alexandru şi Drajna.

*

DIN STRAINATATE

Ni se depeşază din Belgrad:

Ţĕranii radicali ai districtului Cacak s'aŭ opus la instalarea noului consiliŭ municipal liberal.

Primarul a chemat armata, care făcênd us de armele sale, a risipit mulţimea.

Ordinea e restabilită.

*

Delegaţii tuturor societăţilor liberale din Roma, sunt invitaţi la o întrunire spre a se chibzui asupra organizărei unei mari manifestaţiuni anticlericale ca rĕspuns pelerinagielor.

Guvernul, care priveşte această manifestaţie cu un ochiŭ foarte rĕŭ, a luat mĕsuri pentru a împiedeca ori ce desordine. Manifestaţiunea va avea loc, probabil, Duminecă.

*

Deputaţii radicali din camera comunelor, în urma unei întruniri pe care aŭ avut-o, a trimis tutulor deputaţilor liberali gladstonieni o circulară prin care le cere opiniunile lor în cestiunea indemnizaţiei parlamentare. Toate rĕspunsurile, afară de două, sunt favorabile indemnizaţiei. Promotorii acestei mĕsuri vor cere în consecinţă D-lui Gladstone de a pune cestiunea în chiar sesiunea actuală.

*

Conferinţa din Budapesta a archiereilor unguri a decis să adreseze un memoriŭ Impĕratului prin care să-i ceară a lua în mâinele sale apărarea religiunei.

Un alt memoriŭ mai detailat va fi remis guvernului. In acest din urmă, archiereii vor declara că ţinerea registrelor stărei civile de către laici este inutilă şi că clerul nu va accepta botezul mixt. Prelaţii protestează contra libertăţei religioase absolute care nu poate de cât să favoriseze desvoltarea sectelor şi se vor opune la recunoaşterea legală a cultului israelit,—aceasta pentru motive dogmatice

*

File rupte din Album

Acel care suflă în foc se expune a fi fript de scântei.

Guy de Maupassant

*

Astă-zi toată lumea e condamnată să meargă înainte, saŭ să moară. Acel care se opreşte e perdut.

J. Simon

*

Câţi fericiţi s'ar putea face cu fericirea ce se pierde în această lume.

Ducele Lévis

*

Nimica mai apropiat de favoare ca disgraţia.

D-na Maintenon

*

Nu trebue să dăm indiferinţilor puterea de a ne face să suferim.

Marie Bashkirtseff

* * *

Un ultim cuvênt

— *Ştii să cânţi cu vioara?*

— *Nu ştiŭ dacă ştiŭ saŭ nu...... Poate să ştiŭ, dar nu m'am încercat nici odată.*

Desbaterile Parlamentare

CAMERA

Urmarea şedinţei de la 22 Februarie 1893

D. N. Fleva îşi desvoltă prima parte din interpelarea sa. Vorbeşte pe larg de centralizare şi despotism şi arată că tocmai din Divanul ad-hoc şi apoi în constituanta din 1866, dorinţele unanime ale românilor aŭ fost libertăţile şi descentralizarea cea mai desăvêrşită. Spune că Cuza Vodă a căzut tocmai din cauză că a nesocotit aceste dorinţi centralizând totul în mâna sa.

D. Fleva arată că aceste sunt tendinţele actuale ale guvernului conservator prin legile sale. Arată că este un falş de redacţie în articolul din constituţie care vorbeşte de descentralizare, şi care sună ast-fel *descentralizarea cea mai complectă* şi nu *o mai complectă descentralizarea.*

D. Fleva intră apoi în actele guvernului cu ocazia căsătoriei prinţului Ferdinand şi spune că totul se dă în mâna Regelui, urmându-se aceiaşi tendinţă de centralizare.

Examinează relaţia oficială din *Monitor* asupra căsătoriei lui Ferdinand şi găseşte că ţara a fost umilită căci nicăiurea nu se vĕd menţionaţi preşedinţii corpurilor legiuitoare, ci numai D. Catargiu care a tăcut ca peştele.

Examinând actul de căsătorie D. Fleva arată că s'a pus în gura Regelui un limbaj care nu poate fi al unui Rege constituţional. D. Fleva intră în lungi desvoltări făcênd partea liberalilor în evenimentele mari ale ţerei şi reducênd pe Rege.

La ora 6 p. m, şedinţa se ridică, remâind a continua azi.

Şedinţa de la 23 Februarie 1893

Şedinţa se deschide la ora 1 jum. sub preşindenţia D-lui V. Pogor, vice-preşedinte.

Prezenţi 95 deputaţi.

Se fac formalităţile obicinuite.

— Se votează două recunoaşteri şi un indigenat.

D. C. Dobrescu-Prahova cere mai multe acte şi dosare relativ la afacerea St. Spiridon din Iaşi.

La ordinea zilei continuarea interpelărei D-lui N. Fleva.

D. N. Fleva mulţumeşte mai întâiŭ pentru atenţiunea ce i-a acordat eri Camera. D-sa face un rezumat a părţei generale din interpelarea sa care priveşte centralizarea şi partea I în care vorbea de actele guvernului cu ocazia căsătoriei prinţului Ferdinand, şi le pune în legătură cu partea specială a interpelărei sale, care priveşte autocratizmul şi autoritazmul guvernului actuul.

SENATUL

Urmarea şedinţei de la 22 Februarie 1892

D. Al. Vilner, la art. 99 critică o greşeală de gramatică, scăpată în aliniatul relativ la salubritatea publică.

După ce se votează aproape fără discuţie toate articolele, se votează legea în total cu 48 voturi, 6 contra,

Şedinţa se ridică la ora 5 fără un sfert.

Şedinţa de la 23 Februarie 1893

Preşedenţia D-lui Gh. Cantacuzino.

Prezenţi 72 senatori.

Se fac formalităţile obicînuite.

Se votează două recunoaşteri şi un indigenat.

Ultime Informaţii

In numĕrul nostru de mâine vom publica, din seria instantaneelor corpului diplomatic, pe acel al D-lui Dr. Theodoroff, agentul Bulgariei.

Eri la Cameră, D. Al. Lahovary ministru de externe, s'a dat într'un scârbos spectacol.

In momentul când se pusese la vot amendamentul D-lui Gr. Păucescu, prin care se suprima art. 39 din legea clerului, relativ la noul impozit de 4 lei asupra ţĕranilor, şi când soarta D-lui Take Ionescu era în pericol, D. Al. Lahovary a împins cutezanţa şi neruşinarea până la ultima limită.

Inchipuiţi-vĕ că acest D. s'a pus să ingereze ca cel mai de pe urmă agent electoral. Postat lângă urne, el controla pe deputaţii din majoritate, în plină Cameră.

Până ce s'a prins de veste în învălmăşagul ce domnea, agentul lui Take Ionescu controlase deja pe cei mai mulţi deputaţi.

A trebuit, în cele din urmă, intervenţia energică a D-lui V. G. Morţun ca să alunge pe nedemnul ministru de lângă urne şi să-l împiedece de la o îndeletnicire atât de mizerabilă care îl compromite nu numai pe el, dar şi demnitatea parlamentului, de oare-ce pune în cea mai uricioasă lumină pe mamelucii guvernamentali.

Aşa sunt conservatorii. Ei falsifică toate instituţiile constituţionale. După ce falsifică alegerile controlând pe alegĕtori, apoi falsifică până şi voturile Camerilor ingerênd şi controlându-şi propriele lor creaturi.

In urma contra proectului de tocmeli agricole şi amendamentului la art. 39 din legea clerului, D. Păucescu este deja considerat de guvernamentali ca opozant.

D. Păucescu în Cameră este urmat de vre-o 10 deputaţi, cari sunt devotaţi şi cari alipiţi pe lângă liberali, dacă lucrurile vor ajunge aci, vor face multe şi serioase greutăţi guvernului.

Pe de altă parte este întrebarea cum remâne cu vice-preşedenţia D-lui Păucescu? Mai reprezintă D-sa majoritatea parlamentară? De sigur că nu, şi atunci conservatorii trebue să se gândească la un înlocuitor.

Aŭ început zilele grele pentru conservatori.

Disidenţa D-lui Păucescu este primul fapt care prevesteşte că domnia conservatorilor nu va avea lungă durată.

Debutul *societăţii mutuale a pensionarilor publici* în cursul primului an al fondărei, a dat următoarele resultate:

S'a incasat din taxa diplomelor a 181 societari lei	362
D-to din taxa de însciere D-to	543
D-to din cotisaţiuni lunare D-to	2178
Total lei	3083

Din această sumă s'aŭ cheltuit:

Pentru imprimatele trebuncioase societăţei lei precum statute, registre, sigilii, diplome, liste, etc.	245.10
„ Mărci şi cărţi postale, port de bani	51.80
„ Spese de biuroŭ şi colector	52.45
„ Ajutoare băneşti date la trei societari decedaţi doui din Focşani şi unul din Turnu Severin lei	450—
Total lei	799.35
Capital rămas în două efecte şi în numĕrar le finele anului 1892 lei	2283.65

Osebit rămăşiţele de incasat de la câţiva societari întêrziaţi, din care o parte s'aŭ şi achitat în Ianuarie 1893.

In curênd se vor pune în lucrare şi ajutoarele medicale prevĕzute de Statute.

D. Maior I. Macri, casierul onorific al societăţii, domiciliat în strada Sf. Spiridon No. 1, procură ori-ce informaţiuni pensionarilor ce ar dori a se înscrie din noŭ între membri acestei societăţi.

Ultime telegrame

PARIS. 22 Februarie.—Camera a adoptat cu 266 voturi contra 222 proiectul de lege asupra presei, prin care se înfrânează excitarea la furt la jaf şi la omor, cu un amendament, care schimbă textul Senatului relativ la închisoarea preventivă. Acest amendament a fost adoptat cu 265 voturi contra 245, cu toată opunere a D-lui Bourgeois.

La discuţia proectului relativ la insultele contra representanţilor suveranilor străini, D. Develle a zis că respingerea proiectului i-ar îngreuna sarcina. Toţi ambasadorii trebue să găsească în Franţa cea mai largă şi curtenitoare ospitalitate şi o protecţiune contra defaimării şi injurii (aplause vii). Representanţii străini nu pot să fie asimilaţi cu nişte simplii particulari saŭ cu funcţionarii; ei sunt nişte oaspeţi. Incetineala justiţiei poate face pe representant să se retragă. Proiectul nu va mări responsabilitatea guvernului, care a fost tot-d'a-una silit să urmărească ast-fel de insulte.

D. Ribot a zis că întregul guvern se asociază la cuvintele D-lui Develle. Acela care insultă un ambasador străin nu trebue să fie tradus înaintea juriului. Se va putea discuta cu simpatie saŭ cu desgust conduita guvernelor străine, dar nu va trebui să se insulte persoanele. Aceste moravuri aŭ fost create de cât-va timp în presa franceză de către nişte persoane care nu sunt tot-d'a-una francezi.

Nu trebue a se lăsa ca representanţii străini să fie expuşi insultelor (aplause).

D. Millerand, Millevoye şi Pelletan aŭ combătut proiectul. D. Ribot a pus chestiunea de încredere. Camera a decis cu 257 voturi contra 188 să treacă la discuţiunea pe articole; în urmă a adoptat proiectul.

PARIS, 22 Februarie. — După cererea guvernului, Camera a hotărit să discute interpelarea D-lui Millevoye, după procesul de corupţiune.

D. Brisson fiind indispus, Comisiunea de anchetă nu se va întruni astăzi.

PARIS, 22 Februarie.— Comisiunea financiară a Senatului a decis cu toate observaţiunile D-lor Ribot şi Tirard, să scoată din buget proiectul de reformă a bĕuturilor.

Corespondenţă

Domnule pictor I. H.,

Te rog a 'mi aduce fotografia căci mĕ lipsesc de bani şi de tabloŭ. La caz contrariŭ, voiŭ publica amĕnuntele atât în *Adevĕrul* cât şi în *Universul*.

Steinfeld.

Bursa din streinătate

Bursa din Viena

De la 22 Februarie 1893.	Florinĭ
Napoleonul	9.62
Imperialul	—
Livra turcească	10.83
Arg. C. Pap	100 —
Rubla	127.50
Anstalt	341 15
Renta perp. austr	98.90
aur „	117.40
aur ungară	115.80
argint austr.	98.60
Schimb asupra Londreĭ	121.40
„ „ Parisuluĭ	48.25
„ „ Berlinuluĭ	59.35
„ „ Amsterdam	100.40
„ „ Belgieĭ	48.15
„ „ Italieĭ	46.30
Tendinţă	

Bursa din Berlin

De la 22 Februarie 1893.	Mărcĭ
Napoleonul	16.245
Renta R. aur 5%	97.90
C. F. R. „	84.90
R. aur %	84.50
Imprum. municipal Bucureştĭ	97.90
Rubla	215.95
Disconto	195.40
Schimb asupra Londreĭ	20.36
„ „ Parisuluĭ	80 95
„ „ Amsterdam	—
„ „ Vieneĭ	167.95
„ „ Belgieĭ	80.95
„ „ Italieĭ	77.55
Tendinţă	—

Bursa din Paris

De la 22 Februarie 1893.	Francĭ
Renta franc. $4^1/_2$ la sută	106 05
„ „ 3 „ „	98 37
„ R. aur 5 „ „	83.25
„ Italiană	92.07
„ Ungară 5	97.—
Ext. Esp	64.47
Imprum. grecesc.	371.—
Bancă otomană	589.37
Datoria unif. Egipt.	504 68
Loturĭ turceştĭ	93.12
Cec asupra Londreĭ	25.17
Schimb asupra Vieneĭ	205.50
„ „ Amsterdam	206.31
„ „ Berlinuluĭ	121.81
„ „ Belgieĭ	3/32
„ „ Italieĭ	3 5/8
Tendinţă	—

Bursa din Londra

De la 22 Februarie 1893.	L. St.
Noul com. englez	98 9/16
Banca română	6 3/4
Schimbul asupra Parisuluĭ	25.33
„ „ Berlin.	20.56
„ „ Amstedarm	12.03

Bursa Paris (Bulev.)

De la 22 Februarie 1893.	Francĭ
Renta franc 3%	98.36
italiană	92 85
Banca otomană	588.75
Tendinţă	—

Bursa din Francfort

De la 23 Februarie 1893	Mărcĭ
Renta R. aur 5%	98.30
„ „ „ 4%	84.75

Tipografia Modernă, Gregorie Luis, Strada Academieĭ, 24